

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi

LLO.410.011.02.2015
P/15/029

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/029 – System szkolnictwa zawodowego
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli - Delegatura w Łodzi
Kontrolerzy	Marek Zyskowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 97873 z dnia 1 października 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 im. Gen. Ludwika Czyżewskiego, (zwany dalej „ZSP”, „Zespołem” lub „Szkołą”), ul. Czapliniecka 96, kod 97-400 Belchatów. Regon 000678914
Kierownik jednostki kontrolowanej	Piotr Mielczarek – Dyrektor Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 w Belchatowie. (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność jednostki w zakresie organizacji systemu szkolnictwa zawodowego w latach 2012-2015.

Pozytywną ocenę uzasadnia:

- współpraca z publicznymi służbami zatrudnienia w aspekcie planowania kierunków kształcenia w zawodach;
- gospodarne wykorzystanie środków przeznaczonych na kształcenie zawodowe, w tym na realizację projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej;
- rzetelna i legalna realizacja zadań związanych z kształceniem zawodowym, w szczególności zapewnienie odpowiedniej kadry nauczycielskiej, w tym również możliwości jej kształcenia i doskonalenia zawodowego, organizacji i warunków procesu kształcenia, poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w szkole, prawidłowe wyposażenie pracowni przedmiotowych umożliwiające realizację podstawy programowej kształcenia ogólnego i zawodowego w prowadzonych szkołach.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja, w tym m.in. wybór kierunków kształcenia szkół zawodowych w aspekcie jakości kształcenia i przygotowania do wykonywania zawodu

Opis stanu faktycznego

1. Zgodnie ze Statutem Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 im. gen. Ludwika Czyżewskiego w Belchatowie², w skład Zespołu wchodzi wg stanu na dzień 30 września 2015 r. :

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

- 1) IV Liceum Ogólnokształcące w Belchatowie o trzyletnim cyklu kształcenia,
- 2) Technikum Energetyczne w Belchatowie o czteroletnim cyklu kształcenia w ośmiu zawodach³,
- 3) I Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Belchatowie o trzyletnim cyklu kształcenia w sześciu zawodach⁴.

Organem prowadzącym Zespół jest Powiat Belchatowski, a organem nadzoru pedagogicznego dla Zespołu jest Łódzki Kurator Oświaty.

Kontrolą objęto Technikum Energetyczne⁵ i Zasadniczą Szkołę Zawodową⁶.

(dowód: akta kontroli str. 5-54)

Z danych SIO⁷ wynika, że w latach szkolnych 2005/2006 – 2014/2015 liczba oddziałów w Technikum wynosiła od 16 do 26, liczba uczniów od 450 do 692 osób. Dane dotyczące ZSZ kształtowały się następująco: liczba oddziałów wynosiła od 8 do 11, a liczba uczniów od 244 do 308 osób. W okresie tym naukę w Technikum rozpoczęły łącznie 1804 osoby, a ukończyło 1235 osób, a w ZSZ odpowiednio: 1097 osób i 787 osób.

(dowód: akta kontroli str. 389-400)

2. W badanym okresie Szkoła posiadała opracowane Plany pracy na każdy rok szkolny. Zawierały one koncepcję uwzględniającą misję Szkoły, wizję Szkoły i jej działalność dydaktyczną opiekuńczo-wychowawczą oraz współpracę ze środowiskiem lokalnym. Szczegółowe formy i sposoby realizacji koncepcji w planach rocznych uwzględniały spostrzeżenia i wnioski wynikające z działalności Szkoły w latach poprzednich (wnioski z nadzoru pedagogicznego, kontroli wewnętrznych ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej). We wrześniu 2015 r. została opracowana Strategia Rozwoju Szkoły w latach 2015-2020.

W badanym okresie Szkoła prowadziła kształcenie w zawodach, które znajdowały się w corocznych raportach analityczno-statystycznych pn. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie belchatowskim opracowywanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Belchatowie. Z raportów tych wynika, że tylko elektryk znajdował się na liście zawodów deficytowych w roku 2012. Pozostałe zawody były zawodami nadwyżkowymi bądź zrównoważonymi.

Nowe kierunki kształcenia w Szkole planowane były w oparciu o:

- zapotrzebowanie lokalnego rynku pracy (oferty z Powiatowego Urzędu Pracy, rozmowy z pracodawcami, konsultacje i opiniowanie przez Wojewódzką Radę Rynku Pracy, Powiatową Radę Rynku Pracy, Regionalną Izbę Gospodarczą),
- założenia polityki państwa dotyczące gospodarki energetycznej kraju (wykorzystania odnawialnych źródeł energii),
- posiadaną bazę techno-dydaktyczną,
- kwalifikacje kadry pedagogicznej.

(dowód: akta kontroli str. 55-120,195-250,448,472)

3. W latach 2012-2015 planowano uruchomić następujące kierunki: technik energetyk, technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej w Technikum oraz

² Stanowiący załącznik nr 1 do Uchwały Nr 1/2013/2014 z dnia 13.03.2014 r. Rady Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 w Belchatowie,

³ technik budownictwa, technik elektronik, technik elektryk, technik górnictwa odkrywkowego, technik informatyk, technik mechanik, technik energetyk, technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej.

⁴ ślusarz, elektryk, mechanik pojazdów samochodowych, monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, operator obrabiarek skrawających.

⁵ zwane dalej Technikum,

⁶ zwane dalej ZSZ,

⁷ System Informacji Oświatowej,

monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, operator obrabiarek skrawających w ZSZ. Wszystkie propozycje nowych kierunków kształcenia zostały pozytywnie zaopiniowane przez Powiatową Radę Zatrudnienia (obecnie Powiatową Radę Rynku Pracy w Belchatowie), Wojewódzką Radę Zatrudnienia w Łodzi (obecnie Wojewódzką Radę Rynku Pracy w Łodzi) oraz Regionalną Izbę Gospodarczą w Belchatowie.

Uruchomione zostały wszystkie ww. kierunki z wyjątkiem zawodu operator obrabiarek skrawających, z powodu braku chętnych do rozpoczęcia nauki w tym zawodzie.

Zlikwidowano następujące kierunki kształcenia – technik teleinformatyk, technik urządzeń sanitarnych, mechanik-monter maszyn i urządzeń, w trakcie wygaszania są: technik górnictwa odkrywkowego, technik energetyk.

Inicjatorem tych zmian był Dyrektor Szkoły.

(dowód: akta kontroli str. 452, 465-471)

4. W ramach przygotowania absolwentów do wejścia na lokalny rynek pracy Szkoła, w badanym okresie, współpracowała z wieloma podmiotami, pracodawcami i zakładami partnerskimi, w których realizowano praktyczną naukę zawodu dla uczniów Zespołu. Dotyczyło to głównie firm branży energetycznej⁸, informatycznej⁹, budowlanej¹⁰ i motoryzacyjnej¹¹. Współpraca ta miała charakter stały i dotyczyła głównie realizowania praktycznej nauki w poszczególnych zawodach. Współpraca z ww. partnerami wynikała również z realizacji przez Szkołę, w badanym okresie, projektów współfinansowanych ze środków unijnych. (patrz pkt 6 niniejszego wystąpienia).

(dowód: akta kontroli str. 433-438, 443-444)

5. Współpraca z lokalnymi pracodawcami w zakresie prowadzenia zajęć dydaktycznych wprowadzających nowe technologie, umożliwia dostosowanie umiejętności absolwenta do potrzeb dynamicznie zmieniającego się rynku pracy oraz wspierała działania Szkoły, mające na celu zwiększenie szans na zatrudnienie jej absolwentów. Każdy kierunek kształcenia uruchamiany w Szkole był analizowany i opiniowany przez Powiatową Radę Rynku Pracy. Stała i efektywna współpraca szkoły z przedsiębiorstwami branży energetycznej takimi jak PGE GiEK S.A. Elektrownia Belchatów i PGE GiEK S.A. KWB Belchatów oraz firmami budowlanymi była źródłem korzyści zarówno dla pracodawców, uczniów oraz szkół. Pracodawcy mają możliwość przygotowania przyszłych pracowników w oczekiwane przez nich umiejętności charakterystyczne dla danego zawodu. Uczniowie mogą poznać rozwiązania technologiczne, zdobyć praktyczne umiejętności obsługi maszyn i urządzeń.

W ocenie Dyrektora Szkoły współpraca z lokalnymi partnerami przyczyniła się do podniesienia jakości kształcenia w aspekcie potrzeb rynku pracy w sposób taki, że uczniowie:

- zapoznali się z przykładowymi miejscami pracy,

⁸ PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. – Oddział Kopalnia Węgla Brunatnego Belchatów, PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. – Oddział Elektrownia Belchatów,

⁹ m.in. TOSEN sp. z o.o. w Belchatowie, Dolsat sp. z o.o. w Belchatowie, Humax, sp. z o.o. w Belchatowie, PGE Systemy S.A. w Warszawie,

¹⁰ Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego S.A. w Belchatowie Przedsiębiorstwo Inżynieryjno-Projektowe BINŻ S.A. w Belchatowie INSTBUD spółka z o.o. w Belchatowie, Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „Sanel” s.j. w Belchatowie, PIRJUR w Belchatowie, Przedsiębiorstwo Budownictwa Inżynieryjnego i Instalacji „Energoinż” S.A. w Belchatowie, Tech-Bud Sp. z o.o., w Belchatowie,

¹¹ Zakłady i warsztaty rzemieślnicze.

- poznali zasady funkcjonowania przedsiębiorstw,
- poznali zakłady z lokalnego rynku pracy,
- poznali procesy produkcyjne w odwiedzanych zakładach,
- zapoznali się z procesami technologicznymi wykorzystywanymi przy produkcji, np. tynków, pustaków styropianowych,
- wzbogacili swoją wiedzę praktyczną z zakresu przedmiotów zawodowych,
- uczestniczyli w ćwiczeniach praktycznych, np. w budowaniu ścian w nowych systemach.

(dowód: akta kontroli str. 452-453)

6. W okresie objętym kontrolą w Zespole realizowane były następujące projekty współfinansowane ze środków UE związane z kształceniem w zawodach:

a) Projekt pn. „Profesjonalnie przygotowani uczniowie szkół zawodowych – kluczem wejścia na lokalny rynek pracy” był realizowany w okresie od 01.12.2011 do 31.08.2013 r.); Wartość projektu wynosiła 432.495 zł, w tym środki UE 367.621 zł

W ramach projektu każdy z uczniów, który uczęszczał na zajęcia dodatkowe z przedmiotów zawodowych, uczestniczył w praktykach w zakładach pracy (30 h na 1 ucznia). Celem było, m. in.: zapoznanie uczniów z przykładowymi miejscami pracy, sposobami funkcjonowania przedsiębiorstw, obowiązkami pracowników. Uczniowie mieli możliwość lepszego poznania lokalnego rynku pracy. Praktyki odbyły się w następujących zakładach:

- ANCAR sp. z o. o. Belchatów,
- KNS Jarosław Kozak, Drużbice,
- „INTERLOGOS” s. c., Belchatów,
- Mechanika Pojazdowa Blacharstwo – Lakiernictwo, Kleszczów,
- PGE Oddział KWB Belchatów,
- PAMAPOL S. A., Rusiec,
- W – IREX, Przedsiębiorstwo Prywatne Kielczygłów.

Łącznie z tej formy zajęć skorzystało 540 uczniów.

b) Projekt pn. „Nowoczesna szkoła zawodowa kluczem wejścia na lokalny rynek pracy II – kursy kwalifikacyjne dla uczniów ZSP 3 w Belchatowie” realizowany był w okresie od 01.12.2011 do 30.06.2013 r.). Wartość projektu wynosiła 111.012 zł, w tym środki UE 107.783 zł.

Zgodnie z założeniami przyjętymi w projekcie uczniowie odbyli 2 – godzinną wizytę studyjną w zakładach pracy zgodnych ze specyfiką ukończonych kursów kwalifikacyjnych (SEP, spawanie metodą MAG 135, wózki jezdniowe). W jej trakcie zapoznali się z przykładowymi miejscami pracy.

Uczniowie uczestniczyli w zajęciach w następujących zakładach:

- Przedsiębiorstwo BINŻ w Belchatowie – 36 uczniów (kurs spawania metodą MAG 135),
- Centrum Kształcenia Praktycznego w Belchatowie – 36 uczniów (kurs z zakresu eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych do 1 kV „E”),
- Przedsiębiorstwo KAUFAND w Rokszycach – 36 uczniów (kurs wózków jezdniowych).

Łącznie z tej formy zajęć skorzystało 108 uczniów.

c) Projekt pn. „Podniesienie kwalifikacji zawodowych uczniów w zakresie urządzeń i systemów energetyki odnawialnej” realizowany był w okresie od 03.09.2012 do 29.08.2014 r. Wartość wynosiła 456.158zł, w tym środki UE – 396.517 zł.

W ramach projektu 60 uczniów uczestniczyło w praktykach zawodowych (160 h na ucznia) w następujących zakładach pracy:

- INSTBUD Sp. z o. o.,
- INSGER Zbigniew Sadziński,
- Usługi w zakresie Budownictwa Instalacji Sanitarnych i CO,
- Hyd – Rogut Adam Rogut,
- Mast – Instal,
- Instalatorstwo Sanitarne i Grzewcze,
- Studniarstwo,
- Termall – Rozruch Moc Energia,
- Tech – Kor,
- Eko – Rad,
- PIRJUR.

d) Projekt pn. „Wiedza moją szansą – zajęcia dodatkowe dla uczniów szkół zawodowych” realizowany był w okresie od 02.12.2013 do 30.06.2015 r.

Wartość projektu wynosiła 896.388 zł, w całości środki UE.

Uczestnicy projektu wzięli udział m.in. w wycieczkach do następujących zakładów pracy:

- PGE Elektrownia Bełchatów oraz Przedsiębiorstwo Transportowo – Sprzętowe „Bettrans” w Bełchatowie – 45 uczniów – czas trwania: 7 godzin,
- Zakład Wodociągów i Kanalizacji „Wod – Kan” w Bełchatowie i Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Bełchatowie – 45 uczniów – czas trwania: 3 godziny,
- Przedsiębiorstwo Budowlane „Izodom 2000 Polska” w Zduńskiej Woli Bełchatowie – 43 uczniów – czas trwania: 7 godzin,
- Przedsiębiorstwo „Caparol” w Kleszczowie - 45 uczniów – czas trwania: 6 godzin,

Łącznie z tej formy zajęć skorzystało 399 uczniów.

e) Projekt pn. „Nowoczesna szkoła zawodowa kluczem wejścia na lokalny rynek pracy III – kursy kwalifikacyjne dla uczniów ZSP 3 w Bełchatowie” realizowany był w okresie od 02.12.2013 do 30.06.2015 r. Wartość projektu wynosiła 161.171 zł, w tym środki UE – 136.996 zł.

Zgodnie z założeniami przyjętymi w projekcie uczniowie odbyli 2 – godzinną wizytę studyjną w zakładach pracy zgodnych ze specyfiką ukończonych kursów kwalifikacyjnych (SEP, spawanie metodą MAG 135, wózki jezdniowe). W jej trakcie zapoznali się z przykładowymi miejscami pracy.

Uczniowie uczestniczyli w zajęciach w następujących zakładach:

- Przedsiębiorstwo Energomontaż Północ Bełchatów – 12 uczniów (kurs spawania metodą MAG 135),
- Przedsiębiorstwo RAMB Sp. z o. o. (Wydział Robót Konstrukcyjnych w Rogowcu) – 24 uczniów (kurs spawania metodą MAG 135),
- Centrum Kształcenia Praktycznego w Bełchatowie – 12 uczniów (kurs z zakresu eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych do 1 kV „E”),

- Przedsiębiorstwo „EL WOJ. Wojciechowsky” w Belchatowie - 24 uczniów (kurs z zakresu eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych do 1 kV „E”),
- Przedsiębiorstwo PERLIPOŁ w Belchatowie – 36 uczniów (kurs wózków jezdniowych).

Łącznie z tej formy zajęć skorzystało 108 uczniów.

(dowód: akta kontroli str. 433-438)

Przeprowadzona przez kontrolera szczegółowa analiza dokumentacji jednego losowo wybranego projektu tj. „Nowoczesna szkoła zawodowa kluczem wejścia na lokalny rynek pracy III – kursy kwalifikacyjne dla uczniów ZSP 3 w Belchatowie” wykazała, że przyznane środki finansowe zostały wykorzystane zgodnie z obowiązującymi przepisami i zawartą umową tj. zgodnie z przeznaczeniem i w ustalonym terminie.

(dowód: akta kontroli str. 121-194)

7. Według zapisów Statutu Zespołu w Szkole może funkcjonować stanowisko doradcy zawodowego. W przypadku niepowołania tego stanowiska Zespół organizuje wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego, w którym funkcjonują: pedagog szkolny, psycholog szkolny, wychowawcy klas, nauczyciele przedsiębiorczości, zespoły przedmiotowe, zespoły nauczycieli uczących w danym oddziale, nauczyciele bibliotekarze.

W badanym okresie zadania z zakresu doradztwa zawodowego były realizowane w ramach Szkolnego Ośrodka Kariery¹², który powstał w ramach projektu „Nowoczesna szkoła zawodowa kluczem wejścia na lokalny rynek pracy III – kursy kwalifikacyjne dla uczniów ZSP Nr 3 w Belchatowie” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i rozpoczął działalność w marcu 2014 r.

SzOK wyposażony został w następujące pomoce dydaktyczne:

- sprzęt multimedialny, w tym zestaw komputerowy z oprogramowaniem, głośniki,
- Młodzieżowe Portfolio Kariery,
- teczki zawodów,
- programy komputerowe: Spacer po zawodach, Przewodnik po przedsiębiorczości,
- Przewodnik po kształceniu zawodowym, Piramida Kariery 3.

Zajęcia w ramach SzOK – u prowadził doradca zawodowy, który został wyłoniony w drodze zapytania ofertowego. Posiadał on wymagane kwalifikacje¹³. Zatrudniony został na umowę zlecenie. Przed rozpoczęciem zajęć złożył opracowany przez siebie program Szkolnego Ośrodka Kariery.

W trakcie zajęć grupowych omawiano m. in. następujące zagadnienia: zadania doradztwa zawodowego, sytuację na rynku pracy, rodzaje rynków, cechy osób przedsiębiorczych, zawody nadwyżkowe i deficytowe, sposoby poszukiwania pracy, prawa i obowiązki pracownika, zasady wyszukiwania ofert pracy, podejmowania pracy za granicą, tworzenia ścieżki zawodowej, przygotowywania własnej firmy, instrumenty rynku pracy, zasady sporządzania biznesplanu, prowadzenia własnej firmy, typy osobowości zawodowej, zagadnienia związane z, prognozami rynku pracy, rodzajami bezrobocia. Ponadto omawiano sposoby prowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej, sposoby tworzenia dokumentów aplikacyjnych, możliwości dalszego

¹² zwany dalej „SzOK”

¹³ Studia magisterskie w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie i studia podyplomowe w zakresie Doradztwa Zawodowego na Uniwersytecie Łódzkim

kształcenia, kursy e-learningowe, zagadnienia związane z funkcjonowaniem szkolnictwa wyższego. Prowadzono gry symulacyjne, prezentowano oferty pracy za granicą, szanse na rynku pracy, korespondencję pracowniczą, dokumenty aplikacyjne.

W trakcie zajęć zarówno indywidualnych jak grupowych wykorzystywano pomoce dydaktyczne zakupione na potrzeby projektu.

Szkolny Ośrodek Kariery zakończył działalność z końcem czerwca 2015 roku.

Jak wyjaśnił Dyrektor, w tej chwili Szkoła nie posiada etatowego doradcy zawodowego, natomiast zatrudnieni są nauczyciele, którzy ukończyli kursy doradztwa zawodowego i w ramach swoich zajęć zawodowych wykorzystują tę wiedzę i umiejętności w trakcie godzin do dyspozycji wychowawcy klasy, w trakcie zajęć prowadzonych przez pedagoga i psychologa szkolnego oraz lekcji z zakresu przedsiębiorczości i wiedzy o społeczeństwie. Wykorzystywane są przy tym zakupione na cele projektu pomoce dydaktyczne. Ponadto stwierdził, że nie jest wyznaczona jedna osoba realizująca ww. zadania, a zgodnie ze statutem Zespołu zorganizowany jest szkolny system doradztwa zawodowego. W 2013 r. dwoje nauczycieli przedmiotów zawodowych (elektroniczne, elektryczne i informatyczne) ukończyli studia podyplomowe w zakresie doradztwa zawodowego i personalnego. Ponadto w Poradni Psychologiczno – pedagogicznej w Belchatowie, której organem prowadzącym jest Powiat Belchatowski jest zatrudnionych dwóch doradców w zawodowych, którzy swoim działaniem obejmują również Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3.

(dowód: akta kontroli str. 28-31,177-178,453-454,461-463,472)

8. Do egzaminu maturalnego w technikum w latach 2012-2014 przystąpiło 100% absolwentów klas maturalnych, a w 2015 r. - 99%. Zdawalność egzaminu maturalnego w badanym okresie wynosiła odpowiednio: 73%, 80%, 77% 72% i każdorazowo była wyższa od wskaźnika osiągniętego w województwie łódzkim i w kraju (z wyjątkiem roku 2012, gdzie wskaźnik w województwie wyniósł 76%, a w Szkole 73% i roku 2013, gdzie wskaźnik w kraju wyniósł 81%, a w Szkole 80%).

(dowód: akta kontroli str. 401)

Do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w poszczególnych zawodach przystępowało w badanym okresie od 79% do 100% absolwentów klas technikum. Analiza danych dotyczących zdawalności egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe wykazała m.in., że wystąpiły dwa przypadki niezdania egzaminu przez wszystkich przystępujących do niego. Dotyczyło to zawodu technik teleinformatyk w 2012 r. i 2015 r. W 2013 r. zdawalność w tym zawodzie wyniosła 9%. Niska zdawalność egzaminu wystąpiła również w zawodzie technik górnictwa odkrywkowego – 9% w 2014 r. i 18% w 2013 r., i technik elektryk w 2015 r. – 13%. W wyjaśnieniu dotyczącym przyczyn tego stanu rzeczy Dyrektor Szkoły stwierdził m.in., że do klas w zawodzie technik teleinformatyk w ramach rekrutacji przyszli uczniowie z niskimi wynikami egzaminu gimnazjalnego. Analiza wyników pozwalała stwierdzić, że uczniowie zdający egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie technik teleinformatyk nie opanowali wiadomości i umiejętności w obszarze bezpiecznego wykonywania zadań zawodowych, czytania ze zrozumieniem oraz przetwarzania danych z części pisemnej jak i zarówno z części praktycznej. Uczniowie niechętnie uczestniczyli w dodatkowych zajęciach z przedmiotów zawodowych prowadzonych w szkole oraz organizowanych zajęciach unijnych pod kątem przygotowania do egzaminu zawodowego. Większość absolwentów nie wiązało swojej przyszłości z zawodem teleinformatyka, co przełożyło się na efekty egzaminu zawodowego. W przypadku zawodu technik górnictwa odkrywkowego

słabe wyniki egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe wśród absolwentów technikum w omawianym zawodzie spowodowane były w większości brakiem perspektyw zatrudnienia na kopalni, a także chęcią kontynuowania nauki na uczelniach wyższych, na kierunkach innych niż wyuczony zawód. Uczniowie osiągający słabe i bardzo słabe wyniki w nauce, w niewielkim stopniu byli zainteresowani poszerzaniem i utrwalaniem wiedzy z przedmiotów zawodowych. Do klasy technik elektryk z naboru zostali przyjęci uczniowie z bardzo niskimi wynikami egzaminu gimnazjalnego. Trzech uczniów uzyskało ok 50%, pozostali mieścili się w granicach 20% do 30 % możliwych do uzyskania punktów. Od klasy pierwszej nauczyciele przedmiotów zawodowych ściśle współpracowali i wdrażali kompleksowo metody aktywizujące podczas zajęć dydaktycznych. Uczniowie mieli możliwość uczestniczenia w zajęciach pozalekcyjnych, podczas których mogli utralać wiadomości oraz doskonalić umiejętności ich stosowania. Organizowane również były zajęcia pozalekcyjne współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych uczniowie pracowali z arkuszami egzaminacyjnymi. Rozwiązywano z uczniami wszystkie testy etapu pisemnego i praktycznego egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe z lat ubiegłych, omówione zostały wyniki i przeanalizowane błędy. Przeprowadzono 2 egzaminy próbne i szczegółowo przeanalizowano popełnione błędy. Nauczyciele współpracowali również z rodzicami na bieżąco informując o postępach edukacyjnych oraz problemach. Szukali wspólnie rozwiązania w przypadku, gdy uczniowie nie wykazywali większego zainteresowania zajęciami. Dużym sukcesem było zmobilizowanie uczniów do uzyskania ocen pozytywnych i ukończenie przez nich szkoły.

(dowód: akta kontroli str. 402-403,455-456)

9. Wraz z dyplomem zawodowym wszyscy uczniowie otrzymują suplement do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe Europass, czyli certyfikat zawierający informacje na temat wiedzy i kwalifikacji posiadacza dyplomu ukończenia kształcenia i szkolenia zawodowego. W badanym okresie suplement taki otrzymało 207 absolwentów Technikum i 95 absolwentów ZSZ.

(dowód: akta kontroli str. 449-451,454)

10. Stosownie do § 5 pkt 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego¹⁴ w Szkole prowadzono analizy wyników egzaminów zarówno pod kątem ilościowym jak i jakościowym. Powołany przez Dyrektora Szkoły Zespół do spraw opracowania wyników egzaminów zewnętrznych opracowuje wyniki egzaminów maturalnych i zawodowych i wraz z wnioskami prezentuje je na posiedzeniach rady pedagogicznej w formie multimedialnej i papierowej. Analizę jakościową przeprowadzają nauczyciele w ramach spotkań nauczycieli przedmiotów zawodowych powoływanych przez Dyrektora Szkoły na początku każdego roku szkolnego. Wnioski i rekomendacje z tych analiz są wykorzystywane w pracy nauczycieli w kolejnym roku szkolnym. Zespoły przedmiotowe nauczycieli przeprowadzają próbne egzaminy zawodowe; ich wyniki są prezentowane i omawiane na zespołach przedmiotowych, a z wynikami testów zapoznawani są również rodzice uczniów. Zespoły przedmiotowe nauczycieli przeprowadzają w klasach III i IV technikum próbne egzaminy maturalne (tzw. „mała matura” w klasach III oraz co najmniej 3 matury próbne w klasach IV organizowane we współpracy z OKE¹⁵ i wydawnictwami

¹⁴ Dz. U. Nr 168, poz. 1324 ze zm. w dalszej części rozporządzenie ws. nadzoru pedagogicznego.

¹⁵ Okręgowa Komisja Egzaminacyjna

oświatowymi). Ich wyniki są prezentowane i omawiane na zespołach przedmiotowych; z wynikami testów zapoznawani są również rodzice uczniów, Zespoły przedmiotowe nauczycieli przeprowadzają w klasach pierwszych testy na wejściu sprawdzające wiedzę i umiejętności uczniów; ich wyniki są prezentowane i omawiane na zespołach przedmiotowych, a z wynikami testów zapoznawani są również rodzice uczniów.

(dowód: akta kontroli str. 456)

11. W badanym okresie wychowawcy klas na bieżąco monitorowali osiągnięcia uczniów z poszczególnych przedmiotów, pozostawali w stałym kontakcie z nauczycielami przedmiotów oraz nauczycielami z CKP¹⁶. Przekazywali również w/w informacje rodzicom uczniów na konsultacjach i zebraniach z rodzicami, które odbywają się średnio co miesiąc.

Ponadto Zespół do spraw dokumentowania ważnych wydarzeń z życia szkoły na bieżąco monitoruje osiągnięcia uczniów w olimpiadach, konkursach szkolnych i pozaszkolnych, zawodach sportowych.

Również psycholog i pedagog szkolny monitorują wyniki w nauce i osiągnięcia uczniów, zwłaszcza tych, którzy posiadają orzeczenia i opinie z poradni psychologiczno – pedagogicznej. Uczniowie tacy pozostają pod opieką kuratora, mają pieczę zastępczą, problemy zdrowotne, rodzinne itp.

Zespół do spraw wychowawczych przeprowadzał ankiety¹⁷ dotyczące poziomu zadowolenia uczniów z pracy Szkoły, wybranego kierunku kształcenia, słabych i mocnych stron Szkoły, opracowane ankiety wraz z wnioskami prezentowane były na posiedzeniach rady pedagogicznej, a wychowawcy klas na spotkaniach z rodzicami oraz w trakcie godzin wychowawczych prowadzą rozmowy dotyczące pracy Szkoły, poziomu zadowolenia uczniów z wyboru Szkoły i kierunku kształcenia. Uzyskane w ten sposób informacje zostały wykorzystane w zakresie doskonalenia pracy Szkoły m.in. poprzez: poszerzenie oferty kierunków kształcenia (wprowadzono kierunek technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej), zorganizowanie w ramach projektów unijnych kursów kwalifikacyjnych i zajęć pozalekcyjnych z przedmiotów zawodowych i ogólnokształcących, wprowadzenie zmiany w organizacji pracy szkoły, (na wniosek uczniów dostosowano rozkład lekcji do godzin odjazdów komunikacji publicznej), dokonanie zakupu licznych pomocy dydaktycznych, sprzętu multimedialnego, wzbogacenie księgozbioru biblioteki szkolnej, nawiązanie i zintensyfikowanie kontaktów z uczelniami wyższymi (wycieczki edukacyjne, wykłady na terenie szkoły).

(dowód: akta kontroli str. 380-388,456-458)

W badanym okresie systematycznie zmniejszała się liczba uczniów, którzy zrezygnowali z nauki w trakcie cyklu nauczania. Z 52 uczniów w roku szkolnym 2012/2013, poprzez 13 uczniów w roku szkolnym 2013/2014 do czterech uczniów w roku szkolnym 2014/2015. Przyczynami rezygnacji uczniów, w ocenie Dyrektora Szkoły były: trudności w opanowaniu podstawy programowej wynikające z braków wiedzy i umiejętności po gimnazjum oraz małych możliwości uczniów, błędny wybór

¹⁶ Centrum Kształcenia Praktycznego

¹⁷ Z ankiety 112 absolwentów Technikum z roku szkolnego 2013/2014 wynika m.in., że po zakończeniu szkoły 25% zamierza podjąć naukę, 42% kontynuować naukę i pracować zawodowo, 21% chce pracować, atmosferę panującą w Szkole w skali od 1 do 5 oceniło 38% na 4, 32% na 5 a 2% na 1, czy szkoła dobrze przygotowała do dalszej nauki: w ogóle - 5%, słabo - 12%, wystarczająco - 36%, dobrze - 36%, b.dobrze - 16%, rewelacyjnie - 7%, czy szkoła dobrze przygotowała do dalszej pracy zawodowej: w ogóle - 7%, słabo - 13%, wystarczająco - 31%, dobrze - 40%, b.dobrze - 12%, rewelacyjnie - 7%, czy zajęcia praktyczne dobrze przygotowały do pracy w wyuczonym zawodzie: w ogóle - 12%, słabo - 16%, wystarczająco - 33%, dobrze - 30%, b.dobrze - 12%, rewelacyjnie - 8%, czy poleciłbyś szkołę innym uczniom - 74% tak, 21% nie.

typu szkoły. Uczniowie ze słabymi wynikami na egzaminie gimnazjalnym wybierali technikum zamiast zasadniczej szkoły zawodowej. Dokonywali nieprzemyślanego wyboru zawodu, stwarzali problemy wychowawcze, np. niska frekwencja na zajęciach, lekceważący stosunek do obowiązków szkolnych. Występowały problemy z dojazdem do szkoły (zwłaszcza w klasie pierwszej) oraz niezadowolenie z wyników procesu rekrutacji. W wyniku rekrutacji system przypisuje uczniów ze słabszymi wynikami do szkoły drugiego bądź trzeciego wyboru, natomiast w sytuacji, kiedy zwalnia się miejsce w szkole pierwszego wyboru uczniowie rezygnują z nauki w szkole (początek roku szkolnego w klasach pierwszych).

(dowód: akta kontroli str. 458)

W badanym okresie w kolejnych latach szkolnych liczba uczniów ze średnią ocen powyżej 4,75 począwszy od roku szkolnego 2012/2013 do 2014/2015 wynosiła odpowiednio: 13, 21, i 26 uczniów. Wszyscy to uczniowie Technikum. Średnia liczba uczniów niepromowanych w tym okresie wynosiła 69 osób (30 w Technikum i 39 w ZSZ), a średnia liczba uczniów powtarzających klasę – 28 (9 w Technikum i 19 w ZSZ). Do przedmiotów, z których najczęściej uczniowie nie otrzymywali promocji do klasy następnej były w Technikum matematyka i fizyka oraz języki: polski i angielski, natomiast w ZSZ: chemia, matematyka, podstawy przedsiębiorczości i biologia. Średnia liczba egzaminów poprawkowych zorganizowanych w badanym okresie wynosiła 112, z czego w Technikum przeprowadzono ich średnio 84, a w Zasadniczej Szkole Zawodowej - 28.

Średni poziom frekwencji uczniów w latach 2012 – 2015 utrzymywał się na podobnym poziomie i wynosił: w Technikum 81,35% w roku szkolnym 2012/2013, 81,28% w roku szkolnym 2013/2014 i 80,83% w roku szkolnym 2014/2015. W ZSZ frekwencja wynosiła, wg kolejnych lat szkolnych wskazanych powyżej odpowiednio: 66,1%, 66,81% i 66,79%.

(dowód: akta kontroli str. 404-411)

12. W wyjaśnieniu dotyczącym monitoringu warunków pracy Dyrektor Szkoły stwierdził m.in., że w Zespole na bieżąco przeprowadzony jest monitoring przestrzegania obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów, bezpiecznych i higienicznych warunków pracy, kontrolowania stanu budynku szkoły punktu widzenia bezpieczeństwa i higieny pracy, kontrolowania przestrzegania przepisów prawa pracy, w tym postanowień układów zbiorowych i regulaminów pracy. Działania te realizowane są przez: Inspektora BHP i Społecznego Inspektora BHP. Do ich zadań należy między innymi: kontrola budynków i pomieszczeń pracy, kontrola przestrzegania przepisów, kontrola warunków pracy, przekazanie informacji o wypadkowości. Efektem tych działań było doskonalenie warunków pracy poprzez m.in. zakup wózków podręcznych i drabin (po jednej na każde piętro) dla pań sprzątaczek, modernizacja oświetlenia w salach lekcyjnych i wiele innych. Ponadto przeprowadzane są kontrole wewnętrzne i zewnętrzne przez SIP, służbę BHP, PIP, Sanepid itp.

(dowód: akta kontroli str. 459)

13. W Szkole w badanym okresie prowadzony był monitoring losów absolwentów zarówno Technikum jak i ZSZ. Zgromadzone przez Szkołę dane były jednak niekompletne. Z przedstawionych danych wynika m.in., że absolwenci Technikum z roku szkolnego 2012/2013, którzy znaleźli zatrudnienie po ukończeniu nauki stanowili 36% ogółu absolwentów, a w przypadku absolwentów z roku szkolnego 2013/2014 wskaźnik ten wynosił 57%. Odnośnie absolwentów ZSZ dane w tym zakresie kształtowały się odpowiednio: 50% i 69%. Odsetek absolwentów Technikum pozostających bez pracy dłużej niż trzy miesiące wynosił 50% w 2013 r. i 58% w 2014 r., a w przypadku absolwentów ZSZ odpowiednio: 50% i 30%.

Kontynuujących naukę absolwentów Technikum w tych latach było 61% i 60%, a absolwentów ZSZ odpowiednio: 32% i 17%.

(dowód: akta kontroli str. 449-451)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie organizacji jakości kształcenia i przygotowania do wykonywania zawodów nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Zapewnienie przez Zespół odpowiedniej kadry i organizacji programu kształcenia w zawodach

Opis stanu
faktycznego

1. W latach 2005 – 2015 w Zespole nie zatrudniano nauczycieli nieposiadających stopnia awansu zawodowego. Od 2005 r. systematycznie wzrastał poziom awansu zawodowego zatrudnionej w zespole kadry nauczycielskiej. W roku szkolnym 2012/2013 na 95 zatrudnionych nauczycieli, 44 (tj. 46,3%) z nich stanowili nauczyciele dyplomowani, 28 (tj. 29,5%) było nauczycieli mianowanych, a 22 (tj. 23,2%) nauczycieli kontraktowych. W kolejnych latach szkolnych 2013/2014, 2014/2015 i 2015/2016 zatrudnionych było odpowiednio 90, 84 i 77 nauczycieli, a proporcje zatrudnionych w poszczególnych grupach awansu zawodowego wynosiły odpowiednio: 45 (50%), 50 (59,5%) i 51 (66,2%) nauczycieli dyplomowanych, 29 (32,2%), 24 (28,5%) i 17 (22,1%) nauczycieli mianowanych oraz 15 (16,7%), 10 (11,9%) i 7 (9,1%) nauczycieli kontraktowych.

Liczba nauczycieli przedmiotów zawodowych w kolejnych badanych latach szkolnych zaczynając od roku szkolnego 2012/2013 wynosiła odpowiednio: 27,26,26 i 23 osoby.

Analiza zatwierdzonego arkusza organizacyjnego Zespołu na rok szkolny 2014/2015, nie wykazała, by w Technikum praktyczną i teoretyczną naukę zawodu powierzono nauczycielom bez odpowiednich kwalifikacji i odpowiedniego przygotowania pedagogicznego¹⁸.

(dowód: akta kontroli str.412-413,414-427,543)

2. W wyjaśnieniu dotyczącym diagnozowania potrzeb kadrowych Dyrektor Szkoły stwierdził m.in., że nauczyciele wybierając kierunek studiów podyplomowych konsultowali to z dyrektorem szkoły, tak, aby ich wybory pokrywały się z potrzebami szkoły. Dyrektor na podstawie informacji o planowanym odejściu nauczycieli z pracy, planowanych nowych kierunkach kształcenia doradzał nauczycielom w wyborze kierunków studiów – dzięki temu wielu nauczycieli „przebranżowiło się” zachowując miejsce pracy. Ponadto nauczyciele humaniści byli pozyskiwani z sąsiednich szkół ponadgimnazjalnych, gdzie najczęściej nie mieli pełnego etatu lub stracili pracę. Dzięki umiejętnej polityce kadrowej oraz bogatej, zmieniającej się ofercie edukacyjnej szkoły udało się ograniczyć liczbę zwalnianych nauczycieli, którzy nie mieli by źródeł dochodu.

W badanym okresie wiek emerytalny osiągnęło czterech nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących i dwóch nauczycieli przedmiotów zawodowych. W perspektywie do 2019 r., nie ma nauczycieli, którzy osiągną wiek emerytalny.

(dowód: akta kontroli str. 459-460)

3. Na dofinansowane kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli¹⁹ przyznano Zespołowi w okresie objętym kontrolą łącznie 104.398 zł, a wykorzystano 92.718,66 zł tj. 88,8% przyznanych środków. Niewykorzystana kwota w wysokości 11.679,37 zł została zwrócona do budżetu powiatu. Środki przeznaczone na dopłaty

¹⁸ Stwierdzono na podstawie badania kwalifikacji i przygotowania pedagogicznego trzech nauczycieli (11,5%) z 26 uczących teoretycznej i praktycznej nauki zawodu w roku szkolnym 2014/2015 wg arkusza organizacyjnego zatwierdzonego w dniu 29 sierpnia 2014 r. przez organ stanowiący.

¹⁹ Wydatki Zespołu poniesione z rozdziału 80146 – Doksztalanie i doskonalenie nauczycieli.

do studiów podyplomowych, uzupełniających studiów magisterskich, udział nauczycieli w kursach, seminariach, szkoleniach i konferencjach, zakup materiałów szkoleniowych i informacyjnych oraz koszty delegacji z nimi związane. Przyczynami niepełnego wykorzystania przyznanych środków na kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli były m.in. rezygnacje nauczycieli z zaplanowanych szkoleń, przesunięcia w czasie, bądź odwołania niektórych form doskonalenia.

(dowód: akta kontroli str. 316-322)

4. Stosownie do art. 12 ust 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karty Nauczyciela²⁰ nauczyciele Zespołu w okresie objętym kontrolą podnosili swoją wiedzę ogólną i zawodową. Ze zinstytucjonalizowanych form kształcenia w okresie objętym kontrolą skorzystało łącznie siedmiu nauczycieli Zespołu uczących przedmiotów zawodowych w roku szkolnym 2012/2013, czterech w roku szkolnym 2013/2014 i 18 w roku szkolnym 2014/2015. Ukończone szkolenia były zgodne z potrzebami i kierunkami działania Szkoły. Nie było nauczycieli kształcących w zawodach, którzy nie uczestniczyli w żadnej formie kształcenia i doskonalenia zawodowego, tematycznie związanej z nauczaniem przedmiotami.

(dowód: akta kontroli str. 428-432,460)

5. W badanym okresie dziewięciu nauczycieli²¹ uczestniczyło w doskonaleniu instruktorów praktycznej nauki zawodu z zakresu nowych technologii w firmach branży budowlanej - trzech nauczycieli, elektrycznej – pięciu i jeden branży górniczej w wyższej uczelni AGH w Krakowie.

(dowód: akta kontroli str. 460)

6. W latach szkolnych od 2012/2013 do 2015/2016 dla klas pierwszych, przyjęto do stosowania łącznie 13 programów nauczania (8 dla technikum i 5 dla ZSZ). Programy nauczania dla danego zawodu przedstawiał Dyrektorowi Szkoły zespół nauczycieli prowadzących kształcenie zawodowe. Programy te dla każdego zawodu opracowane były wg struktury przedmiotowej określonej przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Edukacji Zawodowej i Ustawicznej. Każdy z 13 przyjętych programów, posiadał pozytywną opinię Rady Pedagogicznej Zespołu i został przez Dyrektora Szkoły dopuszczony do użytku.

(dowód: akta kontroli str. 483,486-541)

7. Badanie cyklu nauczania czterech oddziałów, dla których rok szkolny 2014/2015 był ostatnim rokiem nauki²² wykazało, że zachowano minimalny wymiar godzin koniecznych do osiągnięcia założonych efektów zajęć określonych w ramowych planach nauczania i podstawy programowej poszczególnych zawodów.

(dowód: akta kontroli str. 483-485)

8. Szkolne plany nauczania ww. czterech oddziałów ujmowały wszystkie przedmioty kształcenia przewidziane w programie nauczania danego zawodu, a wymiar zrealizowanych zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów zawodowych wykazany w dziennikach lekcyjnych był zgodny ze szkolnym planem nauczania.

(dowód: akta kontroli str. 483,486-510)

9. Na zajęciach teoretycznych i praktycznych w roku szkolnym 2014/2015 zachowano wymagany podział na grupy²³. Żadna z grup w 31 oddziałach nie

²⁰ Dz. U. z 2014 r., poz. 191 ze zm. w dalszej części KN.

²¹ z 26 uczących przedmiotów zawodowych

²² Badaniem objęto cykl nauczania zawodów: technik informatyk i technik górnictwa odkrywkowego w Technikum oraz zawodów elektryk i mechanik pojazdów samochodowych w ZSZ

²³ Powyższe ustalono, badając dzienniki lekcyjne z roku szkolnego 2014/2015 dla 21 oddziałów Technikum i 10 oddziałów Zasadniczej Szkoły Zawodowej.

przekroczyła swoją liczebnością limitu ustalonego dla szkół zawodowych i techników przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych²⁴.

(dowód: akta kontroli str. 542)

10. W Zespole w latach 2012/2013 – 2014/2015 nie wprowadzano innowacji i eksperymentów pedagogicznych. Jak wyjaśnił Dyrektor Szkoły w zakresie kształcenia zawodowego w szkole nie wprowadzono innowacji i eksperymentów pedagogicznych – realizując „nową” podstawę programową opierano się na programach nauczania zaproponowanych przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Edukacji Zawodowej i Ustawicznej. Modyfikowane są tylko siatki godzin w poszczególnych zawodach do możliwości organizacyjnych Szkoły.

(dowód: akta kontroli str. 460)

11. Jak wynika z wyjaśnienia Dyrektora Szkoły w Zespole prowadzi się rozpoznanie w zakresie indywidualnych potrzeb edukacyjnych, rozwojowych i zainteresowań uczniów m.in. poprzez rozmowy z uczniami, wywiady, lekcje do dyspozycji wychowawcy klasowego, ankiety przeprowadzane na potrzeby realizacji projektów unijnych, w których uczniowie określali m. in. swoje zainteresowania, chęć uczestnictwa w określonych zajęciach pozalekcyjnych, kursach kwalifikacyjnych, ankiety przeprowadzane przez Zespół do spraw wychowawczych, np. dotyczące oferty zajęć pozalekcyjnych, oceny pracy szkoły; ich wyniki prezentowane są i omawiane na radach pedagogicznych. Ponadto Samorząd Uczniowski zorganizował dla uczniów „Giełdę pomysłów”; uczniowie mają możliwość zgłoszenia swoich uwag i propozycji dotyczących organizacji pracy szkoły, działań podejmowanych na jej terenie.

(dowód: akta kontroli str. 380-388,460-464)

12. Zespół zapewnił uczniom warunki do realizacji zarówno zajęć praktycznych jak i praktyk zawodowych. W badanym okresie zajęcia organizowano w Centrum Kształcenia Praktycznego w Belchatowie i 15 zakładach partnerskich różnych branż. W roku szkolnym 2014/2015 zawarto umowy o praktyczną naukę zawodu łącznie z ośmioma pracodawcami. Praktyczna nauka zawodu w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych odbywała się w zakładach rzemieślniczych branży motoryzacyjnej na podstawie zawieranych przez ucznia i jego rodziców z pracodawcami umów o pracę w celu przygotowania zawodowego.

(dowód: akta kontroli str. 544-565)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Stosownie do § 7 ust 1 i ust 3 pkt 8 rozporządzenia w sprawie praktycznej nauki zawodu²⁵ dyrektor szkoły zawiera umowę z podmiotem przyjmującym uczniów na praktyczną naukę zawodu, w której określa się prawa i obowiązki stron umowy, ze szczególnym uwzględnieniem sposobu ponoszenia przez strony umowy kosztów realizacji praktycznej nauki zawodu wraz z kalkulacją tych kosztów. Zawarte z pracodawcami umowy nie zawierały tych postanowień. W wyjaśnieniu w sprawie przyczyn braku w umowach ww. zapisów Dyrektor Szkoły stwierdził, że z uwagi na fakt długoletniej współpracy z wieloma podmiotami Szkoła nie ponosiła wydatków związanych z realizacją praktycznej nauki zawodu. Z tego też powodu

²⁴ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz.U. z 2012 r. poz.204), (np. na zajęciach z informatyki i technologii informacyjnej, podczas których grupa nie może przekraczać 24 osób lub liczby stanowisk komputerowych w pracowni, języka obcego, podczas których grupa powinna liczyć od 10 do 24 osób, zakresu kształcenia ogólnego, dla którego na nie więcej niż w połowie realizowane są ćwiczenia, w tym laboratoryjne, liczba uczniów nie przekracza 30 osób, kształcenia zawodowego, na których realizowane są ćwiczenia, w tym laboratoryjne, liczba uczniów nie przekracza 30 osób)

²⁵ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz.U. Nr 244, poz. 1626)

w zawieranych umowach nie ujmowano wysokości i kalkulacji kosztów z tym związanych.

(dowód: akta kontroli str. 472-473)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie zapewnienia przez Szkołę odpowiedniej kadry i organizacji kształcenia w zawodach nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Zapewnienie przez Zespół odpowiedniej bazy lokalowej i zaplecza techno-dydaktycznego do kształcenia w zawodach

Opis stanu
faktycznego

1. Stosownie do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 grudnia 2010 r. w sprawie podstawowych warunków niezbędnych do realizacji przez szkoły i nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz programów nauczania²⁶, pomieszczenia Zespołu do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych spełniały wymagania dla pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi.

(dowód: akta kontroli str. 439-442)

W Zespole zapewniono higieniczne warunki pobytu. Przeprowadzone w badanym okresie, trzy kontrole służb sanitarnych w dwóch przypadkach nie stwierdziły nieprawidłowości lub uchybień w tym zakresie, natomiast w jednym przypadku (w marcu 2015 r.) zastrzeżenia budził stan higieniczny dwóch sanitariatów dla uczniów. W czerwcu 2015 r. Dyrektor Szkoły poinformował Sanepid o wykonaniu zaleceń pokontrolnych.

(dowód: akta kontroli str.323 -336)

Zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach²⁷, przed rozpoczęciem roku szkolnego, Dyrektor Szkoły dokonywał kontroli obiektu pod kątem zapewnienia bezpieczeństwa, z których sporządzano protokoły. Ponadto zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane²⁸ budynek Zespołu poddawany był okresowym rocznym i pięcioletnim kontrolom stanu technicznego. Stan techniczny obiektu Zespołu wg protokołów przeglądów był zadowalający i zapewniał bezpieczne użytkowanie.

(dowód: akta kontroli str. 337-379)

Warunki lokalowe i wyposażenie pracowni przedmiotowych umożliwiały realizację podstawy programowej kształcenia ogólnego. Szkoła posiadała bibliotekę czynną w godzinach nauki wyposażoną w stanowiska komputerowe i dostęp do internetu oraz gabinet lekarski dostępny przez pięć dni w tygodniu. Do dyspozycji uczniów Zespołu były: sala gimnastyczna, kryty basen, stadion z pełnym wyposażeniem lekkoatletycznym (bieżnia tartanowa, skocznie, rzutnie, elektroniczna tablica wyników) i boiskami do piłki nożnej i rugby, boisko „Orlik” ze sztuczną nawierzchnią i sztuczne lodowisko. Ponadto na terenie Zespołu znajdowały się pracownie komputerowe z odpowiednią liczbą stanowisk komputerowych, pracownia do nauki języka angielskiego i niemieckiego wyposażona w stanowiska ze słuchawkami i odpowiednie pomoce dydaktyczne.

(dowód: akta kontroli str. 439-442)

²⁶ Dz. U. z 2011 r. nr 6, poz. 23

²⁷ Dz. U. z 2003 r., nr 6, poz. 69 ze zm., w dalszej części Rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny

²⁸ Dz. U. z 2013 r., poz. 1409 ze zm.

2. Zespół posiadał odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie pracowni przedmiotowych umożliwiających realizację podstawy programowej i przyjętych w Szkole programów nauczania w poszczególnych zawodach (zajęć teoretycznych i praktycznych)²⁹. Liczebność grup na lekcjach ogólnych oraz zajęciach praktycznych i teoretycznej nauki zawodów umożliwia uczniom korzystanie z ww. bazy dydaktycznej w wymiarze nie mniejszym niż określona w rozporządzeniu MEN z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach³⁰.

(dowód: akta kontroli str. 439-442,484-485,542)

3. Na podstawie porównania wyposażenia techno-dydaktycznego szkoły z wymaganiami zawartymi w podstawie programowej Dyrektor sporządził wykaz niezbędnych brakujących pomocy dydaktycznych i przekazał go do organu prowadzącego, na którym spoczywa obowiązek zapewnienia szkole środków finansowych do prawidłowego funkcjonowania. Ponadto, na początku każdego roku szkolnego w przeprowadzanej ankiecie nauczyciele wskazują na pomoce dydaktyczne, które są im niezbędne do realizacji podstawy programowej. Potrzeby sprzętowe są zaspokajane poprzez zakupy pokrywane ze środków budżetowych, projektów unijnych, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, „zielonych środków powiatu”, Ministerstwa Edukacji Narodowej, darowizn od sponsorów. W ocenie Dyrektora Szkoły w ostatnich latach skokowo wzrosły zasoby sprzętowe szkoły w pomoce dydaktyczne. Pozyskany sprzęt jest wykorzystywany zgodnie z potrzebami i przeznaczeniem.

(dowód: akta kontroli str. 464)

4. W latach 2012 – 2015 (I półrocze) zaplecze dydaktyczne Zespołu wzbogacono o pomoce naukowe, których koszt zakupu wyniósł łącznie 228.183,96 zł³¹. Powyższe wydatki zostały zrealizowane na zakup sprzętu techno-dydaktycznego i innych pomocy dydaktycznych (m.in. stoły laboratoryjne, nagrywarki DVD, zasilacze, testery cyfrowe, routery, karty sieciowe, projektory, skanery, drukarki, komputery, niwelator, dalmierze, mikrometry, multimetry, miernik analogowy, rezystory, oscyloskopy cyfrowe, luksomierz, dekady rezystancyjne, mobilna tablica interaktywna, zestaw do Modułu Junga, zestawy do doświadczeń z ciepła, zestawy obciążników, wahadło rewersyjne, zestaw do pomiaru lepkości cieczy, studium pomiaru: moment siły, ruch obrotowy, parametry sprężyny; model do demonstracji równi pochyłej, zestaw pomocy do pracowni energetyki cieplnej). W ww. okresie Szkoła otrzymała również nieodpłatnie od darczyńców książki, programy komputerowe, sprzęt komputerowy, mierniki, projektory i inne pomoce dydaktyczne. Wartość darowizn przekazanych Zespołowi w latach 2012-2015 (I półrocze) wyniosła łącznie 115.984,19 zł.

(dowód: akta kontroli str. 314-315)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie zapewnienia odpowiedniej bazy lokalowej i zaplecza techno-dydaktycznego nie stwierdzono nieprawidłowości:

²⁹ Pracownie: górnictwa odkrywkowego, mechaniczne, elektryczna, elektrotechniczna, maszyn elektrycznych, odnawialnych źródeł energii, budowlane, komputerowe, podstaw przedsiębiorczości.

³⁰ Dz.U. z 2012 r. poz. 184 ze zm.

³¹ z czego w 2012 r. – 29.493,63 zł; w 2013 r. – 18.942 zł; w 2014 r. – 156.073,16 zł, w 2015 r. – 23.675,34 zł.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, odstępuje od sformułowania wniosków, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³².

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach: jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

Łódź, dnia 30 listopada 2015 r.

Kontroler
Marek Zyskowski
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Dyrektor
Przemysław Szewczyk

.....
Podpis

³²Dz. U. z 2015 r., poz. 1096

